

hvad der er foreslaaet for samtlige lærde Skoler; men her siges endog, at ikke nogen „Lærer“ ved Metropolitan-skolen for Fremtiden skal have fast Ansættelse. Altsaa i en Lønningslov for det almindelige Skolevæsen indbringes et særligt Forslag om denne specielle Skole, hvis Existentis iøvrigt er Gjenstand for et for Thinget fremlagt Forslag til Lov. Om denne Skole udtaler Forslaget med saa, men meget talende Ord, at den er bestemt til Døden; thi naar den alene kun skal have konstituerede Lærere, da er dette kun fornuftigt under den Forudsætning, at med Tiden eller snart skulde hele Skolen ophæves. Men skulde man da i denne Lønningslov give en Bestemmelse om, at en bestemt Skole skal ophæves, og skulde man gjøre det ved denne Skole, i hvilken netop; som jeg ved tidligere Forhandlinger har søgt at vise, Principet for hele den lærde Underviisning er ligesom repræsenteret i højeste Maa? Hovedstaben, siger man, kan undvære sin Metropolitan-skole; thi den har gode private Instituter og Midler nok til, at dygtige Lærere kunne samles under private Bestyrelser til at udrette det Samme; men det er, som jeg tidligere har bemærket, at opstille den Grundsætning, at der slet ikke skal være offentlige lærde Skoler, at de kun ere en Nødhjælp paa de Steder, hvor man lader dem bestaae, fordi de stakkels Provindsbeboere ikke have saadanne Resourcer, at de kunne oprette private Skoler, der kunne gjøre de offentlige lærde Skoler overflødige, — altsaa stemples det lærde Skolevæsen over hele Landet som en Nødhjælp, der kun skal bestaae saa længe, som det er uundgaaelig nødvendigt, og dette Princip vil man indbringe i en Lønningslov, som er paatrængende, og hvis Behandling maa være kort. Seg maa paa det Bestemteste erklære, at jeg ikke vil kunne gaae ind paa en saadan Bestemmelse paa dette Sted og til denne Tid. Metropolitan-skolens Skjæbne foreligger, som sagt, i en ganske anden Form for det ærede Thing, og ved den Lov, som i den Henseende er forelagt, vil man kunne udstribe Meningskampen. Endelig indeholder dette Stykke af Lovforslaget under Endringsforslaget Nr. 20 en anden lignende almindelig Bestemmelse, en almindelig Bestemmelse om Noget, der ikke vedkommer Lønningen, nemlig „Ab-

gangen til Rectoraterne og Lærerposterne ved de lærde Skoler skal ikke være indskrænket ved nogen Examen“. Det er vel allerede blevet Skil, at man undertiden indbringer saadanne organiske Bestemmelser i Lønningslove; det er steet i § 3 i nærværende Lovforslag om Afgangen til Lærerposterne ved Univerfitetet, men jeg maa gjøre opmærksom paa, at der er stor Forskjel paa disse to Tilfælde; thi det, der staaer i § 3: „Afgangen til Lærerposterne ved Univerfitetet skal ikke være indskrænket ved nogen Examen“, er Ord som ere tagne ud af Univerfitetets-Fundatsen, som den bestaaer endnu den Dag idag; deri staaer udtrykkeligt, at ved Univerfitetet skal ansættes Foll med Talent, Værdom o. s. v., uden Hensyn til, om de have nogen Examen, saa dette Exempel paa at give en Bestemmelse om det Mandelige og de aandelige Betingelser i en Lønningslov vækker forsaavidt ikke til, som det ikke er nogen ny Bestemmelse, men en Gjentagelse, Stadsfæstelse eller Fornyelse af, hvad der altid har været Sædvane, og hvad der har været udtrykkelig Lov siden 1788; men med Hensyn til det foreliggende Tilfælde er det omvendt. Her har en fortsat gjentagende Lovgivning fastsat, hvilke Forordninger der skulle gjøres til Rectorer og Overlærere, og den har gjort disse Forordninger under det bestemte Hensyn, at de Vedkommende blive ansatte som Overlærere og øverste Lærere ved lærde Skoler, ved Skoler, hvis Præg skal være den humanistiske, den klassiske Dannelse, som man i hele Europa betegner med Navnet „lærd“. Derfor er det bestemt, at Overlærere og Rectorer skulle have taget den saakaldte Skolelærer-Embedsexamen, hvori den klassiske Dannelse danner Hovedpunktet. Ved Siden af denne Bestemmelse, der er tagen senest i 1849, hvis jeg husker ret, er gaaet en Praxis, hvorved Enkelte have faaet fritagelse herfor formedelst de særegne Egenstaber, de i en tidligere Lærervirksomhed have lagt for Dagen, og som gav Forvisning om, at de vilde blive fortrinlige Skolebestyrere. En saadan Praxis vil fremdeles kunne aabne Afgang for de Enkelte, for hvilke det behøves, og derfor er det her foreslaaede: at Afgangen til Rectoraterne og Overlærerposterne ved de lærde Skoler ikke skal være indskrænket til nogen Examen, overflødigt, da den stricte ikke er det.